

205 వ అధ్యాయం

۲۰۵ - بَابُ الْحَثِّ عَلَى صَلَاةِ الْوَيْتْرِ
وَبَيَانِ أَنَّهُ سُنَّةٌ مُتَّكِدَةٌ وَبَيَانِ وَقْتِهِ

విత్రి నమాజ్ చేయమని ప్రోత్సాహం, ఇంకా అది సున్నతే ముఅక్కదా అనే విషయం గురించి, దాని వ్యవధి గురించి

1133. హజ్రత్ అలీ (రజి) కథనం: విత్రి నమాజు ఫర్జ్ నమాజు మాదిరిగా తప్పని సరిగా పాటించవలసింది కాదు. వాస్తవానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) దీనికి శ్రీకారం చుట్టారు. (అంటే ఇది సున్నత్). ఆయన ఈ విధంగా ప్రవచించారు: నిస్సందేహంగా దేవుడు బేసి సంఖ్యలో ఉన్నాడు. బేసిని ప్రేమిస్తాడు. కనుక ఖుర్ఆన్ (గ్రంథంగల) ప్రజలారా! బేసి సంఖ్యలో నమాజ్ చేయండి.

(అబూదావూద్, తిర్మిజీ-హసన్)

(సుననె అబూదావూద్, సుననె తిర్మిజీలోని నమాజ్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

'విత్రి' అంటే బేసి అని అర్థం. అల్లాహ్ బేసిసంఖ్యలో ఉన్నాడంటే తన అస్తిత్వం, గుణగణాల రీత్యా దేవుడు ఒక్కడేనని భావం. ఆయన అస్తిత్వంలో ద్వైత్వాన్ని ఊహించటం కూడా సమ్మతం కాదు. అదే విధంగా విత్రి నమాజులో ఒకటి లేక మూడు లేక ఐదు లేక ఏడు మొదలగు రకాతులు చేయబడతాయి. కనుక ఆ నమాజుకు విత్రి (బేసి) నమాజ్ అని పిలుస్తారు. ఈ నమాజును రెండు, నాలుగు, ఆరు రకాతుల్లో చేయడం ధర్మసమ్మతం కాదు. ఈ హదీసు ద్వారా విత్రి నమాజు-ఫర్జ్, వాజిబ్ నమాజుల్లాంటి నమాజ్ కాదనీ, అది కేవలం సున్నతే ముఅక్కదా మాత్రమేనని బోధపడుతోంది. అయినప్పటికీ ఈ నమాజు పట్ల అశ్రద్ధ వహించటం, నిర్లక్ష్యం చేయటం ఎంతమాత్రం సమంజసం కాదు. దైవప్రవక్త సంప్రదాయాన్ని నిర్లక్ష్యం చేయటం ఒక విశ్వాసికి ఎంత మాత్రం శోభించదు.

۱۱۳۳ - عَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ
قَالَ: الْوَيْتْرُ لَيْسَ بِحَتْمٍ كَصَلَاةِ الْمَكْتُوبَةِ،
وَلَكِنْ سَنَّ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ وَتَرُّهُ
يُحِبُّ الْوَيْتْرَ، فَأَوْتِرُوا يَا أَهْلَ الْقُرْآنِ».
رواه أبو داود والترمذي وقال: حديث حسن.

ఈ హదీసులో దైవప్రవక్త (సల్లం) తన సహచరుల్ని ఖుర్ఆన్ ప్రజలారా! (అప్లా ఖుర్ఆన్!) అని సంబోధించారు. అప్లా ఖుర్ఆన్ అంటే, వారు హదీసుల్ని నమ్మేవారు కారని అర్థం ఎంతమాత్రం కాదు. వారు ఇస్లామియ షరీఅత్ ను అనుసరించేవారని భావం. ఖుర్ఆన్ హదీసుల సమాహారమే ఇస్లామియ షరీఅతు. ఖుర్ఆన్ ఒక్కటే పరిపూర్ణ ఇస్లామియ షరీఅత్ కాజాలదు. ఆధునిక యుగంలో ఒక వర్గం వారు తమల్ని తాము ఖుర్ఆన్ ప్రజలుగా చెప్పుకుంటున్నారు. వారు హదీసులను తిరస్కరిస్తారు. అలాంటి వారు వాస్తవానికి ఖుర్ఆన్ ని కూడా తిరస్కరిస్తున్నారని తెలుసుకోవాలి. ఎందుకంటే ఖుర్ఆన్ హదీసుల మధ్య అవినాభావ సంబంధ ముంది. హదీసులేని ఖుర్ఆన్ ఫల రహితం. ఖుర్ఆన్ లేని హదీసు మూల రహితం.

1134. హజ్రత్ ఆయిషా (రజి. అన్ హా) కథనం: దైవప్రవక్త (సల్లం) రాత్రి తొలి భాగంలో, మధ్య భాగంలో, చివరి భాగంలో ప్రతి భాగంలోనూ నమాజు చేసేవారు. ఆఖరి రోజుల్లో ఆయన చేసే విత్ నమాజు ఉషోదయం వరకు చేరుకునేది. (బుఖారీ-ముస్లిం)

۱۱۳۴ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: مِنْ كُلِّ اللَّيْلِ فَذُ أَوْتَرَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ، مِنْ أَوَّلِ اللَّيْلِ، وَمِنْ أَوْسَطِهِ، وَمِنْ آخِرِهِ. وَانْتَهَى وَتَرَاهُ إِلَى السَّحْرِ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

(సహీహ్ బుఖారీలోని విత్ ప్రకరణం- సహీహ్ ముస్లిం లోని ప్రయాణీకుల నమాజ్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

పై హదీసులో విత్ నమాజ్ యొక్క సమయం గురించి వివరించబడింది. దాని సమయం ఇషా నమాజ్ అయిపోయిన తర్వాత నుంచి ఉషోదయం వరకు ఉంటుంది. ఈ మధ్యలో విత్ నమాజ్ ఎప్పుడైనా చేసుకోవచ్చు.

1135. హజ్రత్ ఇబ్నై ఉమర్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: మీరు విత్ నమాజును రాత్రిపూట చివరి నమాజ్ గా చేసుకోండి. (బుఖారీ-ముస్లిం)

۱۱۳۵ - وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: «اجْعَلُوا آخِرَ صَلَاتِكُمْ بِاللَّيْلِ وَتَرَاهُ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

(సహీహ్ బుఖారీలోని విత్ ప్రకరణం- సహీహ్ ముస్లిం లోని ప్రయాణీకుల నమాజ్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

‘విత్ నమాజును రాత్రిపూట చివరి నమాజ్ గా చేసుకోండి’ అన్న దైవప్రవక్త వారి ఈ

ప్రవచనాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని కొంతమంది పండితులు విత్ నమాజ్ తర్వాత నఫిల్ నమాజ్ చేయటం సమ్మతం కాదని అభిప్రాయపడ్డారు. అయితే ఇమామ్ నవవీ, మరికొందరు విద్వాంసులు మాత్రం పై హదీసులోని ఆదేశం అనివార్యమేమీ కాదుగాని, అలా చేయటం ఉత్తమ పద్ధతి అని వివరించారు. ఎందుకంటే స్వయంగా దైవప్రవక్త (సల్లం) విత్ నమాజ్ అనంతరం రెండు రకాతుల నఫిల్ నమాజు చేశారని ప్రామాణికమైన హదీసుల ద్వారా బోధపడుతోంది. అందుకని పై హదీసు దృష్ట్యా ఎవరైనా విత్ నమాజును తమ ఆఖరి నమాజుగా చేసుకుంటే చాలా మంచిది. ఒకవేళ ఎవరైనా విత్ తర్వాత రెండు రకాతుల నఫిల్ నమాజు చేసుకున్నా అందులో ఎలాంటి తప్పులేదు (మిర్ఆతుల్ మఫాతీహా).

షేఖ్ అల్బానీ ఇబ్నె ఖుజైమాగారి ఒక ఉల్లేఖానాన్ని నకలు చేశారు. అందులో దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారని ఉంది- 'మీలో ఎవరైనా విత్ నమాజు తర్వాత రెండు రకాతుల నఫిల్ నమాజు చేసుకుంటే వారు ఖియాముల్లైల్ (తహజ్జుద్) చేసినట్లే'. ఈ హదీసుని నకలు చేసిన తర్వాత అల్బానీగారు ఇలా రాశారు: విత్ తర్వాత రెండు రకాతుల నమాజ్ చేసే విషయమై నేను చాలా కాలం నుండి తటస్థవైఖరిని అవలంబిస్తూ వచ్చాను. అయితే ఈ హదీసును చూసినప్పటి నుంచి నేను కూడా దాన్ని ఆచరించటం ప్రారంభించాను. అంతేకాదు, 'విత్ నమాజును రాత్రిపూట మీ చివరి నమాజ్ గా చేసుకోండి' అన్న ప్రవచనంలోని ఆదేశం అనివార్యమైనది (వాజిబ్) కాదనీ, అది కేవలం ముస్తహబ్ (ఉత్తమ పద్ధతి) మాత్రమేనని కూడా అర్థం చేసుకోగలిగాను (అల్బానీగారి రిసాలయె ఖియామె రమజాన్). ఈ హదీసు ద్వారా బోధపడే మరొక విషయం ఏమిటంటే విత్ నమాజును రాత్రిపూట ఆఖరి సమయంలో చేయటం ఉత్తమం. అయితే ప్రతిరోజూ అలవాటుగా నిద్రలేచి తహజ్జుద్ నమాజ్ చేసేవారికే ఈ ఆదేశం వర్తిస్తుంది. సామాన్య ప్రజలు ఇషా నమాజ్ తో పాటే విత్ చేసుకోవటం మంచిది. లేకపోతే గాఢ నిద్ర మూలంగా అసలు నమాజ్ తప్పిపోయే ప్రమాదముంది.

1136. హజ్రత్ అబూసయ్యాద్ ఖుద్రీ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: తెల్లవారక ముందే విత్ నమాజు చేసుకోండి. (ముస్లిం)

۱۱۳۶ - وَعَنْ أَبِي سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: «أَوْتِرُوا قَبْلَ أَنْ تَصْبِحُوا». رواه مسلم.

(నహీహ్ ముస్లిం లోని ప్రయాణీకుల నమాజ్ ప్రకరణం)

1137. హజ్రత్ ఆయిషా (రజి.అనీహ్) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) రాత్రి (తహజ్జుద్) నమాజు చేసుకునే టప్పుడు, తను ఆయన ముందు పడుకొని ఉండేది. ఆఖరికి విత్ నమాజ్ మిగిలి ఉందనగా ఆయన తనని నిద్రలేపేవారు. అప్పుడు తను

۱۱۳۷ - وعن عائشة رضي الله عنها، أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ يُصَلِّي صَلَاتَهُ بِاللَّيْلِ، وَهِيَ مُعْتَرِضَةٌ بَيْنَ يَدَيْهِ، فَإِذَا بَقِيَ الْوَتْرُ، أَيقظَهَا فَأَوْتَرَتْ. رواه مسلم. وفي

కూడా విత్త్ర నమాజ్ చేసేది. (ముస్లిం) ముస్లింలలోని వేరొక ఉల్లేఖనం ప్రకారం విత్త్ర నమాజ్ మిగిలి ఉందనగా ఆయన తనను ఉద్దేశ్యించి, “ఆయిషా! లే, లేచి విత్త్ర చేసుకో” అని చెప్పేవారు.

(సహీహ్ బుఖారీలోని విత్త్ర ప్రకరణం- సహీహ్ ముస్లింలలోని నమాజ్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

1) నమాజ్ చేస్తున్న వారి ముందు ఎవరైనా పడుకొని ఉన్నా దానివల్ల వారి నమాజ్ కు ఎలాంటి హాని జరగదు. 2) రాత్రిపూట నఫిల్ మొదలగు నమాజులు చేయటం కోసం ఇంట్లోవారిని నిద్రలేపటం అభిలషణీయం. 3) రాత్రి చివరిభాగంలో నిద్రలేచి కేవలం విత్త్ర నమాజ్ అయినా చేసుకోవచ్చు.

1138. హజ్రత్ ఇబ్నె ఉమర్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: తెల్లవారక ముందే విత్త్ర నమాజ్ చేయటం కోసం తొందరపడండి. (అబూదావూద్, తిర్మిజీ-హసన్, సహీహ్)

(సుననె అబూదావూద్లోని నమాజ్ ప్రకరణం- సుననె తిర్మిజీలోని నమాజ్ అధ్యాయం)

1139. హజ్రత్ జాబిర్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: రాత్రి చివరివేళలో నిద్ర లేవలేమని భయమున్నవారు తొలివేళ లోనే విత్త్ర నమాజ్ చేసుకోవాలి. రాత్రి చివరివేళలో నిద్రలేవగలమని నమ్మక మున్న వారు చివరివేళలోనే విత్త్ర చేసుకోవాలి. ఎందుకంటే రాత్రి చివరి వేళ చేసే నమాజ్ కు దైవదూతలు హాజరవుతారు. కనుక అలా చేయటం ఉత్తమం. (ముస్లిం)

(సహీహ్ ముస్లింలలోని ప్రయాణీకుల నమాజ్ ప్రకరణం)

رواية له: فإذا بقي الوتر قال: اقومي فأوتريني يا عائشة.

۱۱۳۸ - وَعَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: «بَادِرُوا الصُّبْحَ بِالْوَتْرِ». رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ وَقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

۱۱۳۹ - وَعَنِ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «مَنْ خَافَ أَنْ لَا يَقُومَ مِنْ آخِرِ اللَّيْلِ؛ فَلْيُوتِرْ أَوَّلَهُ، وَمَنْ طَمَعُ أَنْ يَقُومَ آخِرَهُ، فَلْيُوتِرْ آخِرَ اللَّيْلِ، فَإِنَّ صَلَاةَ آخِرِ اللَّيْلِ مَشْهُودَةٌ، وَذَلِكَ أَفْضَلُ». رواه مسلم.